

Tematiskā darba grupa "UZŅĒMĒJDARBĪBA"
 Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības programmas 2021.-2027. izstrādes ietvaros
KOPSAVILKUMS
09.03.2021.

Rīcības virziens 1) Inovāciju ekosistēmas attīstība

Ietekme 2027 <i>Realitāte, ko vēlamies pieredzēt 2027.gadā</i>	Skaidra uzņēmējdarbības atbalsta ekosistēma (lokālais-pašvaldības-reģionālais-nacionālais - internacionālais līmenis)	MVU ir viedāki, dzīvotspējīgāki, labāk piemērojušies tehnoloģiju attīstībai	Uzņēmumi konkurētspējīgi ārpus reģiona robežām	Reģionālās zināšanu un inovāciju platformas darbība un kapacitāte	Reģionālo AI iestāžu un pētniecisko institūciju kapacitāte un starptautiska konkurētspēja
	Uzņēmējam ir skaidra sistēma, procesa karte kā nokļūt līdz rezultātam	Atvērtāki uzņēmumi, kas dalās ar idejām - Techhub pieeja	Inovatīva, ar gala produktu attīstīta kokrūpniecība	Uzņēmējs uzticas zinātniekam, augstskolai un pretēji. Mijiedarbība	Augstskola stiprinājusi savas uzņēmējdarbības spējas
	Stabila uzņēmējdarbības vide ar skaidriem nosacījumiem	Vairāk tehnoloģisko start-upu	Gribam arī lielos, [bet tie ir kritiskie mainīgie (šķiedra)]		Augstskola spēj ātri reaģēt uz pieprasījumu, izmaiņām nozarēs (vairāk mūžizglītībā)
	Uzņēmumi brīvi (skaidri saprotami nosacījumi, neatkarīgi no finansējuma instrumentiem) sadarbojas ar tehnoloģiju izstrādātājiem, attīstītājiem	Mums ir zināmi konkrēti piemēri AI sadarbībai ar industriju	Reģiona nozares atpazīstamas kā brends arī starptautiski. Priekšnoteikums: darbojas reģiona stratēģiskais marketings		Pilotprogramma = programma, kas veidota balstoties uz vietējo uzņēmumu vajadzībām (arī īstermiņa)
	Ekosistēmā ir sakārtotāks finanšu jautājums				Izstrādātie zinātniskie darbi risina praktiskas reģiona industrijas problēmas
	Banku attieksme pret uzņēmumu investīcijām reģionos ir uzlabojusies (atvērtība)				Konkrēti sadarbības risinājumi, modeļi ar uzņēmējiem (Makerspace)
	Bankas ciešāk iesaistītas koordinēšanas procesos starp uzņēmumiem, projektiem. Bankām labāk redzama kopaina, (citu uzņēmumu darbības?)				"Speciālisti pēc pieprasījuma"

	Dinamisks, regulārs, stabils atbalsts investīciju piesaistei, ko izmanto ne tikai uzņēmēji, arī pašvaldības				Citi spēlētāji (tehnikumi) vairāk praktiski sadarbojas ar uzņēmējiem
	Ekosistēma pati par sevi kalpo par pievilcības faktoru finansētājiem / investīcijām un finansējuma pievilcības izmaiņas ir izmērāmas				Reģionā ir vismaz 2 spēcīgi tehnikumi, kas piedāvā uzņēmējiem darba spēku
					Tehnikumiem ir pieejamas arī investīcijas
					Tehnikumos infrastruktūra ir atvērta uzņēmējiem. Skaidri sadarbības, lietošanas nosacījumi
Iesaistītie	uzņēmēji - būs bagātāki, veiksmīgāki	uzņēmēji - būs bagātāki, veiksmīgāki	uzņēmēji - būs bagātāki, veiksmīgāki	uzņēmēji - būs bagātāki, veiksmīgāki	augstskolas konkurēt-spējīgākas (ja tām ir pieejams finansējums)
<i>Kam un kā</i>	pašvaldības - vairāk ienākumu nodokļos u.c.	pašvaldības - vairāk ienākumu nodokļos u.c.	pašvaldības - vairāk ienākumu nodokļos u.c.	augstskolas konkurēt-spējīgākas (ja tām ir pieejams finansējums)	speciālisti, darbinieki - augstākas algas, tie paliek reģionā
<i>tas palīdzēs?</i>	speciālisti, darbinieki - augstākas algas, tie paliek reģionā	speciālisti, darbinieki - augstākas algas, tie paliek reģionā	speciālisti, darbinieki - augstākas algas, tie paliek reģionā	pašvaldības - vairāk ienākumu nodokļos u.c.	pašvaldības - vairāk ienākumu nodokļos u.c.
	Rīga (centri) zaudē uzņēmumus - reģions rada alternatīvu piedāvājumu			speciālisti, darbinieki - augstākas algas, tie paliek reģionā	
Izmaiņas	Šobrīd: skaidras uzņēmējdarbības ekosistēmas trūkums	Jāveido Hubs, spin-off attīstība. Esošās iniciatīvas panīka, jo piedalījās vieni un tie paši. => Atvērtība kā priekšnosacījums, lai neveidojas šaurs savējo klubiņš.	Sadarbības tīklu nozīme		Šobrīd Augstskolas piedāvājums nav pievilcīgs, dublējas. Jāveido elastīgs piedāvājums - neklātie, attālināti risinājumi, daļita laika (blended learning)
<i>Kam jāizmainās, lai notiktu vēlamais?</i>	Šobrīd finansējumu piesaista tur, kur var dabūt, nevis tam, ko vajag	Iesaistīto cilvēku skaits (kritiskā masa) kā šķērslis hubu attīstībai			Finansējums - lejupejoša spirāle (nauda seko studentam). Jāpanāk, lai augstskolai lielāka finansējuma bāze, var pievērsties stratēģiskākiem projektiem
	Ierobežojušie faktori uzņēmumiem paņemt naudu: - zema atbalsta intensitāte, zemas projektu sagatavošanas spējas	Par maz lielo uzņēmumu (līderu), kas pievelk citus.			Lielāko daļu finansējuma ViA iegūst no projektiem. Jāpanāk, lai ViA vairāk stratēģisku projektu, kas kalpo uzņēmējdarbības videi
		Cilvēkresursi - pārmaiņu virzītāji uzņēmumos (vairāk lielajos uzņēmumos)			Lielāks uzsvars uz [industriālo] doktorantu piesaisti
					Hubs, spin-off attīstība

Rīcības <i>Kas jādara, lai sāktos pārmaiņas?</i>	Jāveido decentralizēts process - VARAM -reģions - lokālie uzņēmējdarbības centri. Novadi iesaistās lokālajās atbalsta programmās.	Labvēlīgu nosacījumu veidošana Hubu, spin-offu attīstībai	Specializējamies uz to, kas ir, stiprinām savas nišas, sadarbojamies		Pilotprogrammas, kas balstītas uz uzņēmēju vajadzībām
	Atbalsts uzņēmumiem paņemt naudu, labvēlīgāki nosacījumi MVU	Līderu un pārmaiņu aģentu atbalsta programmas	Strukturēta ārvalstu investīciju piesaiste		Uzņēmēji iesaistās gan kursu sagatavošanā, gan realizācijā, gan uzraudzībā
	Atbalsts projektu sagatavošanai	Pieejams atbalsts uzņēmumu vietējai sadarbībai, kur programmu nosacījums - jābūt partnerim (ne tikai pētniekam, arī citam uzņēmumam)	reģiona stratēģiskais marketings		
	Marketinga risinājumi, lai dalītos ar piemēriem, motivētu	Brokeri arī vietējā līmenī investīciju atbalstam, piesaistei			
	Atbalsta instrumenti, kas nebalstās uz projektiem, bet uz ilgtspējīgu follow up				
	Brokeri arī vietējā līmenī investīciju atbalstam, piesaistei				
Rādītāji <i>Kas to apliecinās?</i>					ViA 4x vairāk studentu

Rīcības virziens 2) Industrijas, zinātnes un izglītības sadarbība

Ietekme 2027 <i>Realitāte, ko vēlamies pieredzēt 2027.gadā</i>	Uzņēmēju droša sadarbība ar universitāti	Attīstīta uzņēmējdarbības infrastruktūra	Reģionālajās izglītības iestādēs ir iespēja iegūt specifisku augstāko izglītību bioekonomikas virzienā, piemēram, mežsaimniecībā, lauksaimniecībā, zivsaimniecībā u.c.	Tīklošanās. Uzņēmēji ir informēti par pētniecības iestāžu iespējām palīdzēt/sadarboties	Uzņēmēju sadarbība ar vidusskolas līmeņa skolēniem
	Darba vidē balstīta izglītība - studenti var sevi nodrošināt jau universitātes laikā	Reģionālajos punktos pieejams atbalsts, lai iegūtu nepieciešamo informatīvo un praktisko bāzi	Tradicionālu nozaru uzņēmumi sasaistīti ar netradicionālām studijām	Uzņēmējiem ir pieejama skaidra informācija par nosacījumiem, iesaistoties pētnieciskos projektos	Skolēni iepazīstināti ar uzņēmēju darba specifiku, veicinot interesi. Maina priekšstatus par profesiju pārstāvjiem.
	Notiek regulāra tīklošanās - izveidoti pasākumi, kuros vienam otru satikt un prezentēt idejas	Kompetenti speciālisti, kas sniedz palīdzību griežoties atbalsta punktos	Ir izveidots bioekonomikas virziens maģistra līmenī, kas ietver mežsaimniecības, lauksaimniecības nozares. Izveidota gan lauksaimniecības, gan mežsaimniecības programma	Radīta sistēma, kas strādā kā starpnieks zināšanu nodošanā. Attīstīta multiplikatora sistēma	Skolēni izvēlas mācīties profesionālās izglītības iestādēs
	Pieejamas prakses vietas, jau laicīgi iesaistoties uzņēmējdarbībā - students jau studiju laikā sadarbojas ar uzņēmumu, palīdz risināt uzņēmumu problēmas, ir iesaistīti dažādos jautājumos	Pieejama aktuālākā informācija par testēšanas un pētniecības pieejamību tuvākajā apkārtnē	Pieejamas vairāk 2.līmeņa (pēc bakalaura) izglītības programmas (vieglāk apgūt, aizņemt mazāk laika)	VPR izveidota mājaslapas sadaļa, kurā norādītas universitātes, pētniecības institūti ar kuriem iespējams sadarboties	Skolēniem ir interese attīstīties pētniecības virzienā
	Reģionā ir vairāku augstskolu filiāles, kas nosegtu reģiona izglītības vajadzības	Pastāv ērtas iespējas praktizēt uzņēmējdarbību reālajā vidē	Sadarbība ar LLU, izveidojot jaunu studiju programmu, lai apgūtu konkrētu virzienu	Zinātnieki informē uzņēmējus, kas nākuši konsultēties par industrijas iespējām	
	Uzņēmēji kļūst drošāki un gatavi sadarboties		Savstarpēji nekonkurējošas programmas, maksimāli ieguldoties tehniskajā bāzē. Svarīga kvalitāte, ne kvantitāte	Uzņēmēji ir gatavi iesaistīties pētnieciskos projektos	
Iesaistītie <i>Kam un kā tas palīdzēs?</i>	Uzņēmēji	Uzņēmējs (iespēja testēt savu ideju)	Augstskolas	Uzņēmums, atrasta atbalsta persona	Uzņēmēji
	Pētnieki	Atbalsta organizācijas	Uzņēmēji	Universitāte, pētniekam nodrošināts darbs	Profesionālās skolas
	Studenti	Pašvaldības	Pētnieki	Pašvaldības	Skolēni
	Skolēni		Studenti		

Izmaiņas <i>Kam jāizmainās, lai notiktu vēlamais?</i>	Šķērslis: Uzņēmumiem nav laika tīkloties	Vienota informācijas bāze, ar pieejamiem atbalsta mehānismiem	Izglītība tiek iegūta sadarbojoties ar uzņēmumiem. Tiek attīstītas konkrētas studiju programmas, kas tālāk palīdz darbam uzņēmumā	Šķērslis: Uzņēmumiem nav laika tīkloties	Šķērslis: Uzņēmumiem nav laika tīkloties
	Studenti iesaistīti uzņēmumu darbībā - Students ir uzņēmuma sastāvdaļa, pilnvērtīgs darbinieks	Inovāciju veicināšana		Nav skaidrības par risinājumiem tīklošanās sakarā	Skolēni jau kopš 6.klases tiek iesaistīti praktiskos uzdevumos uzņēmumā
		Jānodrošina individuāla pieeja, kas atbalstītu uzņēmumu finansiāli		Iespējama tīklošanās, pieejami vidutāji, konsultatīvais atbalsts	
		Jāizmanto iespējas, ko sniedz Eiropas struktūrfondi		Inovāciju pieprasījuma veidošana (inovatīvie iepirkumi)	
Rīcības <i>Kas jādara, lai sāktos pārmaiņas?</i>	Jāizstrādā atbalsta pasākumi, nodrošinot iespēju jaunajiem speciālistiem gūt pieredzi darba vidē	VPR/VUC izveido sadaļu mājaslapā, kurā meklēt informāciju uzņēmēju atbalstam	Jaunas izglītības programmas izveide	Jāizveido digitālo skautu ekspertu bāze, atbilstoši pieejamajai izglītībai un specializācijai	
	Jāizmanto ES programmas, kas sniedz atbalstu universitāšu un uzņēmumu savstarpējā saitē	Individuāli atbalsta risinājumi	Jāapzina reģiona uzņēmumi, kuri meklē speciālistus, lai noteiktu pieprasījumu	Jānodrošina skautu pieejamība regulāri	
	Jāveido komunikācijas plāns pēc iespējas lielākai uzņēmēju iesaistei	ES fondu atbalsta iespēju aktīvāka izmantošana (informācija, atbalsts)	Jāveic monitorings, lai izglītības programmas būtu atbilstošas esošajai situācijai	Jāpiesaista kompetenti eksperti, kas pieejami reģionāli	
	Jāorganizē tīklošanās pasākumi	Jānodrošina informācijas pieejamība par iespējām gūt atbalstu	Jāņem vērā ne tikai esošās aktīvās nozares, bet arī citas, kuru uzņēmumi varētu iesaistīties programmas izveidē (piemēram, datu analīze)	Jāmonitorē situācija, lai atbilstoši piemeklētu speciālistus un apzinātu nepieciešamības	
			Jāņem vērā mūžizglītības sniegtās iespējas, lai iegūtu praktiskās zināšanas	Jānodrošina informācijas pieejamība par iespējām gūt atbalstu	
			Jāņem vērā un jāmacās no labās prakses piemēriem Latvijas un pārrobežu kontekstā	VPR aktīvi iesaistās specializācijā, lai nav savstarpējās konkurences, bet viens otru papildina, nodrošina ar informāciju par infrastruktūru	
Rādītāji <i>Kas to apliecinās?</i>					

Rīcības virziens 3) Industrijas pārveide un konkurētspēja

Ietekme 2027 <i>Realitāte, ko vēlamies pieredzēt 2027.gadā</i>	Uzlabota industrijas sadarbība ar izglītības sektoru (augstskolas, profesionālās skolas utt), ir pieejams atbalsts šādām sadarbībām	Pieaugusi mērķa grupu izpratne par sadarbības nozīmi inovāciju un apritīguma veicināšanā	Vidzeme kļuvusi par aprites ekonomikas līderi, gan uzņēmumu skaita ziņā, kas izmanto aprites procesus, gan Vidzemē ir pilotvietas aprites ekonomikas attīstībai un zaļo risinājumu attīstībai (inovācijas, pētniecība un sadarbība)	Vidzeme ir atsaucīga un piemērota testēšanas un eksperimentu vide jaunu biznesa modeļu attīstībai un transformācijai	Vieda un digitāla Vidzeme - Vidzemes pašvaldības ir digitālās un viedas, kā arī sadarbības savstarpējos tīkļos	Vidzemē augstas pievienotās vērtības radīšanai un industrijas pārveidei, dizains ir viens no pamatelementiem, kas tiek izmantots	uzlabota dažādu līmeņu sadarbība starp pašvaldībām, atbalsta organizācijām ar mērķi veicināt industrijas konkurētspēju un pārveidi
		Jāmaina domāšana par koprades telpām, par sadarbību, par apritīgu ekonomiku	Industrijā tiek integrēti aprites ekonomikas principi	Vidzeme ir konkurētspējīga un spēj piesaistīt investīcijas gan ārvalstu, gan vietējās	Vidzemē ir pieaugusi viedo un digitālo risinājumu izmantošana MVU	Dizains tiek uzskatīts kā stratēģisks rīks	Industrijā tiek integrēti aprites ekonomikas principi
			Valmierā/ Vidzemē ir pilotteritorijas aprites ekonomikas veicināšanai (infrastruktūra) un koka apbūves attīstībai	Uzņēmumi saņem finansējumu no lokālām/pašvaldību vai reģiona programmām inovāciju ieviešanai esošos uzņēmumos	VPR ir stratēģiskais partneris digitalizācijas veicināšanai MVU	Digitāls resurss/rīks - industrijas sadarbības veicināšanai ar augstskolām	
			Veicināta rūpnieciskās simbiozes attīstība - viens uzņēmums var apgādāt otru ar resursiem, kas radušies kā blakusprodukti	Lokālās programmas var palīdzēt industrijai pielāgoties tendencēm, atbilstoši lokālām vajadzībām	Uzņēmumi kļuvuši digitālāki		
			Vidzemē ir daudzstāvu koka apbūves uzņēmumu klasteris?		Attīstības kontaktpunkts(centrs) MVU, kas apmāca uzņēmumus, testē digitālās tehnoloģijas pirms ieviešanas, piesaista finansējumu		
Iesaistītie <i>Kam un kā</i>	Uzņēmēji, īpaši MVU	Uzņēmēji, īpaši MVU	Uzņēmēji, īpaši MVU	Darba devēji, kas rezultātā var ieguldīt vairāk attīstībā un ir	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības

<i>tas palīdzēs?</i>				iespēja radīt jaunas inovācijas				
	jaunieši un studenti, kuriem ir iespēja iegūt darba vidē balstītu izglītību	NVO, biznesa atbalsta organizācijas, izglītības iestādes (īpaši augstskolas)	Zinātnes un kompetences centri LV un ārvalstīs	Vidzemes iedzīvotājs, kas var strādāt labā uzņēmumā un saņemt algu	Īpaši MVU, jo lielle uzņēmumi diezgan labi tiek galā	Vidzemes plānošanas reģions	Vidzemes plānošanas reģions	
	Akadēmiskais personāls	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības, kurās ir uzņēmumi, kas rada augstu pievienoto vērtību		Vidzemes plānošanas reģions	Uzņēmēji, īpaši MVU	
	Nozaru ministrijas	Klasteri	Nozaru ministrijas	investori	IT tirgus līderi un labo piemēru pašvaldības	Nozaru ministrijas (EM, VARAM, IZM)	Nozaru ministrijas (EM, VARAM, IZM)	
		Ārējie sadarbības partneri, starptautiskie tīklojumi		Nozaru ministrijas	Digitālais inovāciju centrs			
				Vidzemes plānošanas reģions	Nozaru ministrijas (EM, VARAM, IZM)			
Izmaiņas Kam jāizmainās, lai notiktu vēlamais?	Šķēršļi: Birokrātija	Nav pieejams finansējums pašvaldībām biznesa atbalstu centru/aprites ekonomikas centru izveidošanai	Nav pieejams finansējums pašvaldībām biznesa atbalstu centru/aprites ekonomikas centru izveidošanai	Šķēršļi: uzņēmumi kūtri pieteikties nacionālām atbalsta programmām	2022. gadā būs pieejams finansējums uzņēmumu digitalizācijai		Šķēršļi: Birokrātija	
	Šķēršļi: Nav sadarbības starp iesaistītajām pusēm, trūkst sadarbības vadības un finansējuma			Šķēršļi: esošajiem atbalsta mehānismiem trūkst elastības, nav neizdošanās komponentes. Nerodas iespēja eksperimentēt un radīt inovāciju			Šķēršļi: Nav sadarbības starp iesaistītajām pusēm, trūkst sadarbības vadības un finansējuma	
	Nav produktīva sadarbība ar ministrijām, netiek ņemti vērā ieteikumi			Nav produktīva sadarbība ar ministrijām, netiek ņemti vērā ieteikumi				Nav produktīva sadarbība ar ministrijām, netiek ņemti vērā ieteikumi
	sadarbība būs ātrāka, ja visas iesaistītās puses aktuālo informāciju saņem vienlaicīgi, nevis viens otram pārsūta un gala saņēmējs nespēj pilnvērtīgi izvērtēt vai				Esošie rezultatīvie rādītāji samazina MVU aktivitāti pieteikties uz atbalsta instrumentiem			sadarbība būs ātrāka, ja visas iesaistītās puses aktuālo informāciju saņem vienlaicīgi, nevis viens otram pārsūta un gala saņēmējs nespēj pilnvērtīgi izvērtēt vai

	viņam tas der un varētu iesaistīties un sniegt savu ieguldījumu						viņam tas der un varētu iesaistīties un sniegt savu ieguldījumu
							VPR ir nozīmīga loma un ietekme atbalsta instrumentu plānošanas struktūrā
Rīcības <i>Kas jādara, lai sāktos pārmaiņas?</i>	vienota platforma, kur informācija pieejama visām iesaistītām pusēm?	Veidot dažādus starpnozaru randiņus:)	Ceļa kartes izstrāde	vienota platforma, kur informācija pieejama visām iesaistītām pusēm?	Ceļa kartes izstrāde	informatīvas kampaņas par dizainu	vienota platforma, kur informācija pieejama visām iesaistītām pusēm
	Veidot dažādus starpnozaru randiņus:)	labo piemēru popularizēšana, parādīt ceļu, kā līdz tam nonākuši, izgaismot kļūdas	labo piemēru popularizēšana, parādīt ceļu, kā līdz tam nonākuši, izgaismot kļūdas	Atvērto datu platformas	digitalizācijas kampaņas	Veidot dažādus starpnozaru randiņus:)	Katrai pašvaldībai izveidota atbildīgā vienas pieturas aģentūra
	Finansējuma pieejamība reģionālas sadarbības projektiem		Sakārtotas degradētās teritorijas	Veidot dažādus starpnozaru randiņus:)	Valmiera ir kļuvusi par Latvijas mēroga industrijas centru. Valmiera - viedpilsēta	Finansējuma pieejamība reģionālas sadarbības projektiem	sadarbības projekti lokālā līmenī, gan reģionālā līmenī
			Finansējuma pieejamība reģionālas sadarbības projektiem	labo piemēru popularizēšana, parādīt ceļu, kā līdz tam nonākuši, izgaismot kļūdas	Atvērto datu platformas		Finansējuma pieejamība reģionālas sadarbības projektiem
Rādītāji <i>Kas to apliecinās?</i>			Vidzemē ir pieaudzis apritīgu uzņēmumu skaits				
			Pieaudzis to uzņēmumu skaits, kas izmanto vietējos resursus un izmanto jaunas pievienotās vērtības ražošanā				
			Kompozītmateriālu pielietojums ir palielinājies				

Rīcības virziens 4) Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumi

Ietekme 2027 <i>Realitāte, ko vēlamies pieredzēt 2027.gadā</i>	Uzņēmējdarbības atbalstā skaidrāki atbalsta nosacījumi, skaidrākas atbildības un skaidrākas mērķa grupas	Efektīvāks esošā atbalsta izlietojums	Veicināt atbalsta pieejamību, vairāk uzņēmēju	VPR lomas stiprināšana - velkot kopā esošās atbalsta organizācijas, izglītības iestādes, atbalsta centri ar kopīgu vīziju, viedokli, lobiju	Dažādi vēlamie atbalsta veidi	Ārējās lietas, kam būtu jāmainās
	Vienots virsmērķis atbalstam uzņēmējdarbībā (nemainās no pašvaldības uz pašvaldību)	Inkubatoriem reģionāli vienmērīgs pārklājums	Mazāka priekšfinansējuma prasība projektos	Veiksmīga sadarbība starp visiem līmeņiem: valsts, pašvaldības, VPR, uzņēmēji	Atbalsts mazajiem uzņēmējiem, lai ir dzīvotspējīgi	Sakārtota nodokļu sistēma - dzīvesstila nodoklis utjpr.
	Iespēja pieņemt lēmumus lokāli - "uz vietām"	Turpinās inkubatora darbība, proporcionāls atbalsts pa gadiem	Mazināt birokrātisko slogu - projektu iesniegšana	Definēt skaidrāk prioritātes, nokomunicēt.	Atbalsts ģimenes uzņēmumiem	Ceļu infrastruktūra - valsts u.c. nozīmes ceļu sakārtošana
	Prognozējams atbalsts uzņēmējdarbībai	Inkubatoru sadarbība ar skolām, māca uzņēmējdarbību, "Junior Achievement" programma utjpr.	Vienkāršāki granti - ne tikai inovācijām	Vēstnieki, attīstīta tīklošanās	Atbalsts darba spēka kompetences celšanai	Koks un energoefektīvas mājas, lai piesaistītu iedzīvotājus, arī biroja ēkas
	Pašvaldība atbalsta mazos uzņēmumus - tad seko citi atbalsti	Atbalsta "trepe" uzņēmēju atbalstam (grantu darbībai)	Informatīvs, izglītojošs atbalsts, lai saprastu, kādu uzņēmējdarbības veidu izvēlēties	Koprades telpu attīstīšana, iespēja sadarboties ar pētniecības instit.; prototipu veidošana	Sociālās uzņēmējdarbības veicināšana - atsevišķi granti, īpaši atbalsta mehānismi	Nekustamo īpašumu/ dzīvesvietas problēma, lai būtu darbaspēks
	Atbalsts pašvaldībām grantu veidošanai/ piešķiršanai, vietējie UDC	Atbalsta veidi, kas sekmē savstarpējo papildinātību	Jauns atbalsts, lai vieglāk pieteiktos / kvalificētos atbalstiem		Digitālo prasmju apmācības	Nauda "atgriežas" reģionā (no kurienes nāk) - ceļi, ēkas utjpr.
	Nodala starp institūcijām atbalsta jomas	VPR pārstāvis, kas informē uzņēmējus par pieejamajiem ES grantiem			"Pēckovid" atbalsts	Enerģijas pieejamība, kopienas konkurētspējai
Iesaistītie <i>Kam un kā tas palīdzēs?</i>	Uzņēmējdarbības atbalsta organizācijas	Uzņēmējdarbības atbalsta organizācijas	Uzņēmējdarbības atbalsta organizācijas	Uzņēmējdarbības atbalsta organizācijas	Uzņēmējdarbības atbalsta organizācijas	
	reģions	reģions	reģions	reģions	reģions	
	pašvaldības	pašvaldības	pašvaldības	pašvaldības	pašvaldības	
	uzņēmēji	uzņēmēji	uzņēmēji	uzņēmēji	uzņēmēji	
Izmaiņas <i>Kam jāizmainās, lai notiktu vēlamais?</i>	Iespēja novadu līmenī kopā ar uzņēmējiem definēt nepieciešamās specialitātes (atbalsts no pašvaldības, pašiem uzņēmējiem)		Vietējās izglītības politika balstās "vietējā pieprasījumā"; ko pieprasa reģions, tirgus, uzņēmēji?	Nepieciešams regulējums "no augšas", lai izvairītos no kapmaņveidīgiem risinājumiem		Pieejams kvalificēts, izglītots, pietiekams darbaspēks

						Nekustamo īpašumu/ dzīvesvietas problēma, lai būtu darbaspēks
Rīcības <i>Kas jādara, lai sāktos pārmaiņas?</i>	VPR lomas stiprināšana		Cilvēku atlase/ modifikācija pirms UD kursu/ apmācības sākšanas (pamats/ padziļināti utjpr.) - lai ir kvalitatīvi, nav nemotivēti cilvēki	VPR lomas stiprināšana	Kvalifikācijas celšana pie uzņēmēja (sadarbība ar pašvaldību, reģionu) - apmaksāta prakse	Pašvaldības, VPR piesaista speciālistus, piem., nodrošinot ar dzīvesvietu speciālistus/ uzņēmējus
	Savstarpēja koordinācija - regulāras tikšanās		Individuāli risinājumi apmācībās (p., bezdarbnieku); ciešāka sadarbība nac. līmenī; tiešsaistes apmācības	Savstarpēja koordinācija - regulāras tikšanās	Digitālo un citu prasmju apmācības	
	"Vēstnieki", attīstīta tīklošanās		Izmaiņas skolu programmā, lai ir iespēja apgūt citādas "lietas"	"Vēstnieki", attīstīta tīklošanās	Apmaksātas prakses	
			Reģionālu kompetenču centru veidošana			
Rādītāji <i>Kas to aplūcinās?</i>						

Rīcības virziens 5) Tūrisma uzņēmējdarbība

Ietekme 2027 <i>Realitāte, ko vēlamies pieredzēt 2027.gadā</i>	Uzņēmēji novērtē sadarbības iespējas	Tūrismā tiek izmantoti starptautiski atpazīstami zīmoli	Vidzemes piedāvājums ir integrēts nacionālajā tūrisma mārketinga stratēģijā	Tiek veidoti inovatīvi tūrisma produkti	Pieejama infrastruktūra	Zināšanas un prasmes
	Uzņēmējiem ir vienota izpratne par darbības nozīmību un piederību vietai - tā piesaistot lielāku tūristu plūsmu, stiprinot uzņēmējdarbību	Starptautiski atpazīstamu zīmolu izmantošana, lepošanās ar sasniegumiem (arī uzņēmēji par to zina un izmanto)	Savstarpēja integrācija ar citiem dažāda mēroga projektiem (t.sk. valsts mēroga projekti)	Attīstīti nišas produkti (dabas tūrisms - putnu vērošana, sēņu lasīšana)	Pieejami produkti/pakalpojumi dažādām iedzīvotāju grupām - iekļaujošs tūrisms (braila raksts)	Ir prasmes un zināšanas piesaistīt investīcijas - protam izmantot starptautisku tīklu iespējas
	Galamērķu pārvaldība - Saprota un kvalitatīva tūrisma informācijas plūsmas vadība	Starptautiski atpazīstamu zīmolu ienākšana reģionā (EiroVelo, Svētā Jēkaba ceļš)	Vidzeme ir atpazīstams galamērķis - 2. izvēle aiz Rīgas	Izveidoti sezonalitāti mazinoši produkti	Pieejama tūrisma infrastruktūra - WC	Attīstīts gidu tīkls - var vest gan dabā, gan ar atbilstošām kultūrvēsturiskām zināšanām
	Sadarbības stiprināšana vietējā līmenī paaugstina galamērķa konkurētspēju	Vidzemē ir konkurētspējīgi tūrisma produkti, kas ir atpazīstami un kurus lieto ārvalstu tūristi (Hanza, Kultūras ceļi, EiroVelo 10, 11, 13, Zaļie ceļi, Mežtaka)	Tūristi ilgāk uzkavējas reģionā	Vienota vietne, kurā iegādāties Vidzemē ražotus produktus (gan digitāli, gan fiziski)	Vietējo amatnieku darinājumi pieejami TICos vai pie citiem pakalpojumu sniedzējiem	Viesmīlības pakalpojumu sniedzējiem ir pietiekamas zināšanas, prasmes - svešvaloda, viesmīlības prasmes, lai nodrošinātu kvalitatīvu pakalpojumu
	Izveidojušies puduri/mazie klasteri - darbības rezultātā tiek veidots kopīgs produkts, par ko visi kopīgi maksā	Cilvēki saskata iespējas attīstīt savu uzņēmējdarbību ap tūrisma ceļiem	Ir magnētobjekti / enkurobjekti	Tiek veidoti augstas pievienotās vērtības pasākumi, kas vērsti uz pieredzējumu	Pieejami viesnīcu kompleksi	
	Sadarbojas starpnozaru organizācijas			Izglītības sistēmas iesaiste, potenciāla izmantošana	Laba mobilitāte - transports, mobilā tīkla pārklājums	
Iesaistītie <i>Kam un kā tas palīdzēs?</i>	Uzņēmēji	Vietējās tūrisma asociācijas/plānošanas reģions	Vietējās tūrisma asociācijas/plānošanas reģions	Uzņēmēji	Uzņēmēji	Uzņēmēji
	Palīdz stipra galamērķa pārvaldības organizācija ar pilnīgu sistēmas izpratni un funkcijām, kas	Uzņēmēji	Uzņēmēji	Vietējās tūrisma asociācijas/plānošanas reģions	Vietējās tūrisma asociācijas/plānošanas reģions	Vietējās tūrisma asociācijas/plānošanas reģions

	proporcionāli līdzvērtīgi vērstas uz visiem iesaistītajiem.					
	Tūrisma biznesa eņģelis/mentors - tūrisma uzņēmējam, kas palīdz izprast tūrisma uzņēmēja pareizo ceļu, nodefinēt viņa mērķus un vajadzības, palīdzēt saprast kāpēc sadarboties ar citiem.	Biedrības un klasteri	Biedrības un klasteri	Biedrības un klasteri	Biedrības un klasteri	Biedrības un klasteri
	Inovāciju brokeri	Tūrisma operatori/aģentūras	Tūrisma operatori/aģentūras	Tūrisma operatori/aģentūras	Tūrisma operatori/aģentūras	Tūrisma operatori/aģentūras
	Tūristi	Tūristi	Tūristi	Tūristi	Tūristi	Tūristi
	Vietējie iedzīvotāji	Vietējie iedzīvotāji	Vietējie iedzīvotāji	Vietējie iedzīvotāji	Vietējie iedzīvotāji	Vietējie iedzīvotāji
	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības
	Vide/kopienu - Visvairāk apmeklētais objekts dod informāciju par apkārtējiem objektiem					
Izmaiņas <i>Kam jāizmainās, lai notiktu vēlamais?</i>	Stratēģiskas, koordinētas darbības, nevis katrs par sevi citā virzienā	Reģionālā līmenī kādam jāredz kopējā bilde - kur kādi tīkli ir reģionā		Samazināts birokrātiskais slogs, lai veicinātu uzņēmējdarbību - lobijs	Pieejams finansējums infrastruktūras sakārtošanai	
		Pēctecība no projekta uz projektu		Digitālo rīku sniegto iespēju izmantošana	Finanšu instrumenti, kas pieejami pašvaldībām	
				Radošo industriju telpas, koprades telpas		
				Tūrisma uzņēmēji ir gatavi izmantot pašvaldību instrumentus un zina par tiem		
Rīcības <i>Kas jādara, lai sāktos pārmaiņas?</i>	Vienotas galamērķa pārvaldības organizācijas veidošana, stiprināšana	Jāieplāno finanses dalības maksas segšanai		Vienota reģionālā mārketinga stratēģija		Vietējās kopienu iesaistes palielināšanās - dalīšanās ar idejām, potenciāla izmantošana uzņēmējiem
	Kvalifikācijas celšana cilvēkam, kurš strādās ar uzņēmējiem	Vietējais koordinators tīklam		Starta paka, lai varētu uzsākt uzņēmējdarbību		Digitalizācijas prasmju veicināšana uzņēmējiem
	Proaktīvs dialogs	Sadarbība ar medijiem, popularizējot vietējo		digitāls rīks, kurā ir apkopoti visi apkārtesošie		

		piedāvājumu, klientu atsauksmju ievākšana		objekti. tūrists var atzīmēt sev objektus, kur ir bijis un vēl parādās kā nav redzēts		
Rādītāji <i>Kas to aplūcinās?</i>						